

IN HONOREM DINU POȘTARENCU LA 70 DE ANI

La 30 august curent, istoricul Dinu Poștarencu, cercetător științific coordonator în Secția de Istorie Modernă a Institutului de Istorie, a împlinit vârsta de 70 de ani, prilej cu care colegii îi adresează urări de sănătate și de realizări notabile în cercetarea științifică.

Născut în satul Varnița din apropierea orașului Tighina, și-a făcut studiile în satul natal (1959-1967), ulterior, la școala internat nr. 1 din Tighina (1967-1969). A absolvit Facultatea de geografie a Universității din Tiraspol „T. G. Șevcenko” (1969-1974). După terminarea studiilor superioare a activat ca profesor de geografie și biologie la instituții de învățământ preuniversitar din Tighina și Varnița.

Și-a început activitatea științifică în calitate de cercetător la Muzeul de Istorie și Studiere a Ținutului Natal din Tighina în 1987. În anii 1991-1996 și-a continuat activitatea în cadrul Centrului Național de Studii Literate și Muzeografie „M. Kogăkniceau” de pe lângă Uniunea Scriitorilor din Moldova. În anul 1995, istoricul Dinu Poștarencu devine cercetător la Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei. Timp de 35 de ani de cercetare științifică, dintre care 27 în cadrul Institutului de Istorie, Dinu Poștarencu a manifestat un interes aparte pentru istoria Basarabiei, mai ales după anexarea acesteia la Imperiul Rus, dar și pentru istoria localităților din Republica Moldova.

Preocupat de la începuturile activității sale de istoria localităților, o temă de cercetare pe care n-a abandonat-o nici în prezent, a editat lucrările: *Istoria satului Varnița* (1992); *Sălcuța. Istoria satului. Județul Tighina. Documente* (1997); *Istoria satului Sadâc* (2001); *Istoria satului Bașcalia* (2004); *Baraboi, un sat din valea Răutului de Sus* (2007); *Vertiujeni, un sat din valea Nistrului* (2013); *Zgurița. Trecut și prezent* (2015). În paralel cu editarea monografiilor rurale, cercetătorul Dinu Poștarencu este și un pasionat de istoria Chișinăului, căruia i-a dedicat câteva lucrări, între care: *Străzile Chișinăului. Denumiri vechi și actuale* (1998); *Poșta Moldovei. File de istorie* (2000); *Biserica Sfântui Ierah Nicolae din Chișinău* (2002); *Combinatul poligrafic: Itinerar istoric* (2021).

Odată cu angajarea la Institutul de Istorie își diversifică preocupările științifice. Dinu Poștarencu se dedică cu râvnă studierii unor evenimente importante din istoria Basarabiei sub dominație țaristă. O primă lucrare a sa este volumul *O istorie a Basarabiei în date și documente* (1998), după care urmează *Anexarea Basarabiei la Imperiul Rus* (2006), reeditată sub titlul *Basarabia în*

primul an după anexarea la Imperiul Rus (2021). Istoricul Poștarencu în scrierile sale se arată interesat de impactul anexării Basarabiei la Imperiul Rus sub diverse aspecte: administrativ, economic-social, cultural.

O altă temă care l-a preocupat constant în ultimii ani, dacă nu cumva ocupă locul central în preocupările sale, este problematica demografică. În volumele *Contribuții la istoria modernă a Basarabiei*, apărute în anul 2005, respectiv 2009, Dinu Poștarencu aduce în prim-plan o serie de date și informații noi, culese cu hărnicie din fondurile Arhivei Naționale a Republicii Moldova, referitoare la evoluția demografică a Basarabiei în secolul al XIX-lea. Analiza și sistematizarea acestor date i-a permis să elaboreze și să susțină în 2010 teza de doctor cu titlul *Populația urbană a Basarabiei în perioada 1850-1918*, sub conducerea prof. univ. dr. hab. Valentin Tomuleț.

În ultimii ani Dinu Poștarencu și-a îndreptat atenția spre studierea unei tematici mai puțin cercetate în peisajul istoriografic românesc, și anume participarea teritoriului dintre Prut și Nistru la prima conflagrație mondială. În baza unei solide documentări arhivistice editează în 2019 lucrarea *Basarabia în anii Primului Război Mondial*. La distanță de un an, editează volumul de documente *Frontul Românesc (1916-1917)*. *Culegere de Documente*, la Editura Militară din București.

O temă la fel de importantă de care este interesat cercetătorul Dinu Poștarencu este cea referitoare la marile personalități ale Basarabiei, implicate în lupta pentru mișcare națională, oameni de vază din cultură, figuri de nobili etc. Printre personalitățile cărora le-a dedicat o serie de articole se numără: Teodor Vârnav (*Memorialistul basarabean Teodor Vârnav (200 de ani de la naștere)*, în „Destin românesc“, 2001, nr. 3; Ștefan Ciobanu (*Activitatea lui Ștefan Ciobanu în anii 1917-1918*, în „Cugetul“, Chișinău, 2005, nr. 1; Vladimir Cristi (*Vladimir Cristi în „Destin românesc“*, 2006, nr. 3-4); Simion Murafa, Vladimir Boldescu, nobilii Dicescu, neamul de nobili Demi, Pantelimon Halippa, Constantin Stere, Boris Epure etc.

Ajuns la un ceas de bilanț, istoricul Dinu Poștarencu continuă să aibă o activitate prodigioasă în domeniul cercetării istorice. Drept mărturie ne stau cele peste 20 de monografii, volume de documente, peste 200 de studii și materiale publicate în reviste din Republica Moldova și peste hotare, care acoperă o gamă variată de probleme a istoriei Basarabiei în secolul al XIX-lea - începutul secolului al XX-lea, dar și unele aspecte privind istoria secolului al XVIII-lea, cum ar fi staționarea regelui suedez Carol al XII-lea la Varnița, localitatea de baștină a distinsului coleg. Pentru activitatea sa prodigioasă s-a învrednicit de-a lungul anilor de: Premiul Salonului Național de Carte (Chișinău, 1998) și Diploma „Meritul Academic” a AȘM (2016).

La aniversarea frumoasei vârste de 70 de ani, colegii de la Institutul de Istorie îi urează un sincer „La mulți ani!”, dorindu-i să continue activitatea de cercetare cu aceeași determinare, rezultate și pasiune ca și până acum.

Eugen-Tudor Sclifos*

* **Eugen-Tudor Sclifos**, doctor în istorie, șeful Secției Istorie Modernă a Institutului de Istorie.